

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 96. NO. 96.

CLEVELAND, O. PETEK, 29. NOVEMBRA 1912.

LETNIK V.

Mestne novice.

Iz Schenectady, N. Y. je prišel v Cleveland socijalistični župan, ki je mesto zelo pohvalil.

DEMOKRATJE O. K.

George Lunn, socijalistični mayor iz mesta Schenectady, N. Y. je prišel v terek v Cleveland. Šel je na "square", kjer je mnogo vzvišenih kamnov, na katerih govore razni govorniki, kadar, kar in kolikor se jim poljubi. Kakor znano, je bil Lunn zaprt v Little Falls, N. Y. ker je govoril proti mestnim odredbam. Socijalistični župan si je ogledal v Clevelandu mestno elektrarno, napeljavno za odpadke, mestne plesalne dvorane, javne parke in sistem cestne železnice. Lunn je bil svoje dni duhoven, je suh mlad človek, ki se rad smeje. Naselil se je v najboljšem hotelu v mestu. Cleveland mu je jako ugajal. Pohvalil je njegovo upravo in se izrazil, da Baker dobro skrbi za mesto. Posebno ga je veselilo, ker mesto prodaja svoje ribe dvakrat bolj poceni kot prejšnji prodajalci, in ker je mesto dobilo po dolgi tožbi ves svet okoli 9. ceste, katerega so prej železnice vzele mestu. Najbolj so ga zanimali mestni parki, katerim je Cleveland kar posejan. Povedal je, da ima mesto Schenectady 85.000 prebivalcev, toda en sam majhen park. Po njezovem prizadevanju se je dobilo \$800.000 posojila, da se napravijo novi parki. Povedal je tudi reporterjem, kako so ga v Little Falls zaprli, ker je hotel javno na cesti govoriti.

Naznanjeno nam je, da se vrši v sredo, 11. decembra politični shod. Povabljeni bodo pisмено vsi državljani 23. verde. Shod se vrši v Knausovi dvorani. Za pijačo in smodke bo preskrbel klub brezplačno. Podrobneje prihodnjic.

Prvi sneg smo dobili v Clevelandu v pondeljek ponoči. Padlo ga je za pol palca.

Clevelandska delavska zveza je razposlala na vse člane unije posebni cirkular, v katerem se opisuje, kako naj se ljudje borijo proti jetiki. V tovarniških delih mesta se bodejo vršili posebni govori o boju proti jetiki.

Policijski pravnik Poulson je izdal zaporno povelje proti 13 mlekarjem, ki so svojim odjemalcem nosili mleko v tujih, a ne v svojih steklenicah. Pri tem pa zнова opozarjamo slovenske gospodinjice, da naj nikar ne zamenjujejo steklenic. Vsaka naj vrne steklenice istemu mlekarju, od katerega jih je dobila.

Celo revolucijo so naredili na "square" med progami cestne železnice. St. Clair kar pelje sedaj mimo pošte po Superior ave. in zavije po 3. cesti zopet na St. Clair ave. Vse one kare, ki so prej vozile iz vhodnega dela mesta na zahodni del, se prenehajo. Vsaka karna bo sedaj vozila samo do glavnega trga, kjer se dobi transfer za drugo karo. Komisar Witt pravi, da bodejo po tem načrtu kare najhitreje tekle, da si ljudje prihranijo veliko časa. Tudi postajališča na St. Clair ave. so spremenjena. Odsedaj naprej ustavljajo in sprejemajo kare potnike samo na gotovih vogalih.

Slovenski zdravnik dr. F. J. Kern je pretečni teden se poslovil od Clevelanda in odpotoval v Calumet, Mich. kjer je poročil z gospodično Ag. Vertin, iz spoštovane rod-

bine Vertinove, ki je splošno znana v Calumetu. Po poroki je par odpotoval v Milwaukee, nakar se je naš doktor in gospa soproga vrnila v Cleveland. Naše iskrene častitke!

Slovenski Sokol ima v soboto, 30. novembra v Grdinovi dvorani prav prijetno domačo zabavo. Povabljeni so vsi prijatelji S'ov. Sokola, in seveda predvsem Sokoli vsi. Igrala se bo tombola za krasne dobitke, ki so ostali od sokolskega fairja, med temi so dobitki, ki so vredni do \$15.00. Tudi teletovadilo se bo in sploh sprejditeljska domača, neprisljerna zabava. Vsi so uljudno vabljeni.

Zadnjič smo izkazali \$71.26 za balkanski rudači križ. Od tedaj so darovali: Fanny Osredkar iz New Yorka \$1.00, Fr. Vesel \$5.00, Anton Hlapše nabral med rojaki \$9.50, čisti preostanek društva "Lira" 35.33, razno nabrano 87 centov, skupaj nabranega do danes \$122.96. Posebno se moramo zahvaliti g. Veselu za velikodušen dar in društvu "Lira", ki je prvo prišlo na misel prirrediti veselico v korist ranjencem. Zavest, da so pomagali svojim bratom, jim bo v plačilo. Opozarjamo rojake, da pridejo kolektorji, ki so bili že označeni v listu še do vseh onih, kjer se še niso oglasili. Prosimo, da se spomnite z milimi darovi za ranjence. Objednem se je tudi sklenilo, da se denarja ne pošlje v Ljubljano, kjer bi ga avstrijska vlada lahko zaplenila, pač pa na ravnost na ministerstvo v Beogradu in Sofiji, kjer ga uporabijo za ranjence. Tako bo najboljši prav, ker se zavarujemo proti vsakemu grabežu.

Mohorske knjige so prišle. Jako lične in zanimive so letos. Dobijo jih vsi, ki so jih naročili v našem uredništvu.

Plinova družba naznanja, da bo prihodnji teden zvezala svoje plinove cevi od Mohican Gas Co. v Akronu, in na ta način dobi Cleveland dovolj plina za zimo.

Na Common Pleas sodniji so v terek podelili 683 prisilcem državljsko pravico. Med temi je bilo samo 35 Nemcev, a ostali so vsi iz Rusije, Italije in Avstrije. Nad 40 Slovencev je dobilo zopet državljsko pravico.

Policijski tatovi so začeli tatove, ki krajejo avtomobile, neusmiljeno hudo preganjati. Včasih je bila \$25 kazen, za velika, a odslej pravijo, da vsaki, ki ukrade avtomobil, dobi \$200 kazni in šest mesecev prisilne delavnice. In res, v terek sta dobila dva taka tata svojo kazen.

Občinstvo se svari pred raznimi sleparji, ki hodijo zadnje čase po hišah in se predstavljajo, da so nadzorniki za plin ali elektriko. Kakor hitro so taki ljudje sami, začnejo krasti kot srake in zginajo, ne da bi vedeli kdaj. Zadnje čase se je vršilo mnogo takih tatvin. V svoje prostore ne spuščite nikogar, ki se ne kaže s posebnim znamenjem v podobni kovinske kolajne in prsih, da je v resnici poslan po uradnih poslih.

Ali ste že naročili božično številko za svojega prijatelja v stari domovini? Samo toc.

Cenjene clevelandske trgovce, ki hočejo imeti v naši posebni božični številki oglas, uljudno prosimo, da nam to sporoče najzadnje do 12. decembra. Na poznejše zahteve se radi obsežnosti lista ne moremo ozirati. Sprejemajo se oglas od \$1.00 naprej. Naročilo lahko izročite našemu zastopniku Brezovarju ali pa se oglasite osebno v uradu.

Političen položaj.

Šele sedaj so seštetali vsi glasovi, ki so bili oddani pri zadnjih predsedniških volitvah.

MAJHNA ZMAGA.

New York, 27. nov. Sem so dospole končne številke vseh glasov, ki so bili oddani pri zadnjih predsedniških volitvah. Wilson je dobil vseh skupaj šest milijonov 156.748 glasov, dočim jih je dobil demokratični kandidat Bryan pred štirimi leti šest milijonov 393.182, torej je demokratična stranka dobila letos za več kot 200.000 glasov manj kot pred štirimi leti. To nikakor ne pomeni napredka demokratične stranke. Za Roosevelta je bilo oddanih tri milijone, 928.140 glasov, za Tafta tri milijone 376.422 glasov. Leta 1908 je dobil Taft skupaj sedem milijonov 304.562. Socijalisti so dobili 673.783 glasov, vodopivci pa 160.644 glasov.

Iz teh števk se prav jasno vidi, da so dobile Wilsonu nasprotne stranke vsega skupaj 8 milijonov, 102.989 glasov, torej je Wilson dobil dva milijona glasov manj kot nasprotne stranke. Iz tega se tudi sklepa, da Wilson ni predsednik večine ameriškega naroda, pač pa je prišel do predsedništva edino radi razkola v republikanski stranki.

Washington, 26. nov. Predsednik Taft se je odločno izjavil napram svojim prijateljem, da nikakor ne bo več kandidat za predsedništvo, pač pa bo delal na vsi moč, da poži republikansko stranko in jo zapet pripelje do stare slave in moči.

Washington, 27. nov. Poročalo se je, da je Carnegie ustanovil posebni fond, iz katerega bi dobivali vsi ex-predsedniki Zvezinjenih držav vsako leto 25.000 dolarjev kot pokojnino. Kongres je pa temu nasproten, in pri prihodnjem zasedanju bo stavil kongresman Burleson predlog, da dobivajo vsi ex-predsedniki po \$17.500 plače na leto, da bodejo še nadalje smatrani kot vodniki ljudstva ter imajo vse pravice kongresmanov, razven volitve pri glasovanju.

Tisoči brez dela.

Pittsburg, Pa., 27. nov. Radi štrajka železniških uslužbencev "Homestead Steel Works" je nad 20.000 delavcev v bližnji Pittsburg brez dela. V glavnem stanu štrajkarjev so mnenja, da se bodejo kompanije pogovarjale z zastopniki delavcev glede pogojev.

Taft je skrben oče.

Washington, 26. nov. Predsednik Taft bo mnogim republikancem preskrbel važna in dobra mesta, ker so za njega delovali. Nad 2000 uradnikov bo imenovanh predno odide s svojega mesta. Tako pokaže svojo čestovsko hvaležnost.

Rojake, ki hočejo poslati božično številko našega lista v staro domovino svojim prijateljem in znancom, opozarjamo, da to storijo čimprej, najzadnje pa do 10. decembra, da se ve naprej, koliko listov je treba tiskati. Navadno se jih je vedno oglasilo do 500, toda ker imamo letos izvanredno lepo božično številko, pričakujemo večja naročila. Vsaka številka velja toc. Prinesite naslov, druzgo preskrbimo mi.

Avstrija se boji.

Avstrijski konzul, o katerem so nemški časopisi pisali, da je bil od Srbov umorjen, se je sedaj povrnil zdrav in vesel na Dunaj. Nemški listi so strahovito blamirani.

Avstrija ne more na vojsko, ker ima doma preveč sitnosti. Grki so baje sklenili mir s Turki. Srbi so pozvali svoje vojaštvo v Beograd, da zastražijo svoje glavno mesto proti avstrijskemu napadu.

London, 27. nov. Na Dunaj je dospel avstrijski konzul Prohaska iz Skoplja, zdrav in nič poškodovan. Nemški listi so pisali, da so Srbi avstrijskega konzula na nečloveški način mučili in potem ustrelili. Vsi nemški avstrijski listi so radi tega planili nad Avstrijo in jo silili, naj napove Srbov vojsko. Stari cesar se vojske silno boji, ker ve iz svojihkušenj, kolikokrat je bila Avstrija že tepena, toda stranka prestolonaslednika je zelo bojovita ter hoče vojsko na vsak način. Če je imela Avstrija prej kaj vzroka se bojevati s Srbi, namreč s tem, ker je hotela maščevati smrt svojega konzula, nima sedaj prav nobenega povoda, da bi šla v vojno, ker konzul se je vrnil zdrav na Dunaj, in s tem so silno blamirani vsi nemški listi, ki so pisali cele tedne, da je bil konzul Prohaska od Srbov nečloveško mučen in ustreljen. Nemci so pač mislili, da imajo oni isto kulturo kot Srbi, toda v primeri z Nemci so Srbi največji človekoljubi.

Cetudi se je konzul Prohaska mirno vrnil domov, vernostno vojne še ni odstranjena. V diplomatskih krogih cele Evrope se živahno deluje. Posebno angleški narod si prizadeva, da bi se ohranil evropski mir, ker če se začne evropska vojska, bo to imelo katastrofalne posledice.

Evropske sile si prizadevajo, da pomirijo Avstrijo in Rusijo; obe državi rožljate s sabljami in prepeljuje svoje topove na morje. Bulgarija in Turčija pa zopet niste edine radi miru, ker Turki nikakor nečejo sprejeti bulgarskih predlogov. Začelo se bo novo klanje. Srbi so pa danes pripravljeni, da sprejmejo avstrijsko vojsko. Prvi srbski minister Pašić se je izjavil, da se Srbi na noben način ne vdajo Avstriji, pač pa bodejo gotovo osvojili kako mesto ob Jadranskem morju. Pašić je dejal: "Mi smo odločeni, da ne dovolimo ničesar, in svojo zahtevo za pristanišče ob Adrijji bomo podprli z mečem."

Baron Hartwig, ruski poslanik v Beogradu, je danes povedal srbskim žurnalistom v Beogradu: "Gospodje, bodite pripravljene, da kmalu pripravite svoje kovčke. Te besede ruskega poslanika so jako resne ter kažejo, da je srbska armada z orožjem v roki pripravljena boriti se za svoje pravice napram Avstriji.

Iz Carigrada prihaja brzobjavka, da so baje Grki sklenili mir s Turčijo. Glavna grška zateva je bila, da dobi Grčija Solun, a za manjše zahteve se še sedaj pogajajo. Temu poročilu pa ni mnogo vrjeti.

Turki nečejo sprejeti bulgarskih mirovnih pogojev, ker Bulgari zahtevajo, da moraje Turki zapustiti Drinopolje, o čemur pa Turki nečejo ničesar slišati. Turško mnenje je, da zavezniki nimajo več rezerv za nove vojske, dočim dobiva Turčija vsak dan sveže čete iz Akcije in je pripravljena se bojevati še eno leto. Turški vojaški krogi pravijo, da se Drinopolje lahko vzdrži še en mesec, da je trdnjava Catalja ne-

premagljiva, torej turški položaj ni tako obupen, da bi sprejeli mirovne pogoje. Tudi tem turškim poročilom ni vrjeti, ker se ne ujemajo s poročili iz Sofije in Beograda.

Carigradski dopisnik angleških listov v Londonu, je sporočil včeraj sledeče: Dočim se Anglija, Rusija in Francija trudijo, da se ohrani mir, podpihuje Avstrija, Nemčija in Italija Turke neprestano k boju. Avstrija, Italija in Nemčija pričakujejo dobička od nadaljnega boja, ker v slučaju poraza Jugoslovanov, bo imela Avstrija največji dobiček. Zato pa vedno svetuje Turkom, naj se bojujejo naprej.

Iz diplomatskih krogov se poroča, da je cesar Viljem svetoval avstrijski vladi, naj predložiti svoje zahteve napram Srbiji mednarodnemu razsodišču. Baje je Avstrija nemškemu cesarju že obljubila, da se po tem ravna.

Položaj v Carigradu je miren, ker so Turki prepričani, da zavezniki ne pridejo do Carigrada. Poroča se o protikristijanskim nemirih iz Dedeaghatca, in francoska križarka Turin je takoj odšla na lice mesta. Brzojavno poročilo je prišlo iz Armenije, da so pričeli Turki klati Armenice v Malii Aziji. Rusija ima pripravljeno močno armado ob Kavkazu katero takoj pošlje v Armenijo, če se klanje nadaljuje.

Danes je tudi umrl Dr. Bunnmueller, nemški vojni poročevalec in ataše nemškega poslanstva. Umrl je za koleru. To je prvi Evropejec, ki je postregel tej bolezni. Umrl je v San Stefano. Turški ujetniki v Beogradu pripovedujejo, da so načelnika monastirske armade, generala Fetih pašo ubili njegovi lastni vojaki ker je hotel pobegniti.

Iz Dunaja se poroča, da so Srbi zasedli mesto Drač (Durazzo) ob Jadranskem morju. Poroča se o silnih bojih, ki se vrše vsak dan okoli Drinopolja. Junaštvo na obeh straneh je velikansko. V terek so poslali Turki 20.000 mož iz trdnjave, da vzamejo Bulgarom eno pozicijo, toda Bulgari se niso niti za ped zemlje premaknili. Zgube na obeh straneh so bile velikanske.

Čudna prijatelja. Ivan Grželj iz Vrtovina in Ivan Devetak iz Vrha pri Rubijah sta delala oba v Solkanu pri enem gospodarju in sta bila znana kot najboljša prijatelja. Minulo nedeljo popoldne sta kot običajno napravila izlet v Rožno dolino. Dobro sta se imela in prepevaje sta se vračala pod noč domov. Za razhodnico sta se oglasila še pri "Bajti" v Solkanu. Tam pa sta se pri vinu nenadoma sprla, Grželj je potegnil nož in zabol del trikrat svojega prijatelja v prsi. Devetaka so odpeljali težko ranjenega v bolnico, Grželj pa je pobegnil, a se je zglasil sam pri žandarmeriji.

Pri nas plačate lahko vse račune za plin. Prihranite si pot in odstopke.

Zalostne razmere. Delavci oproščeni.

Razni preiskovalci so odkrili silno zalostne razmere med otroci, ki delajo v tovarnah za dezerte.

20c NA DAN.

Razne človekoljubne ženske preiskujejo skrajno zalostne razmere po mnogih manjših mestih države New York, kjer so zaposleni majhni otroci v tovarnah, v katerih se polnijo zinkaste puščice z raznim sadjem in živilom, da ostanejo rezervirane. Kadar je v poletju loba, da je sadje zrelo in prideljki pripravljene za rezerviranje, hodijo kompanijski agencije po vseh večjih mestih in iščejo najbolj siromašne družine z velikim številom otrok. Obkljubuje jim dobro delo, zastoj stanovanje ter dobre plače. S tem jih zvabijo v nezadovoljstvo. V tako tovarni pridre cela družina na delo. Šestletni otroci delajo tam do petnajst ur na dan, pa zaslužijo ves dan po 20 centov. Oče in mati zaslužita celo en dolar na dan!

Neka proizvedovalka se je sama ponudila tovarni, da prične delati. Hotela je sama vse doživeti, kako se v njih dela z delavci. In ona pripoveduje: Tovarna je bila prav blizu železnice. Med železnico in tovarno je bil velikanski kanal, ki je razširjal smrad na vse strani. Ne daleč od kanala je bil napol podrt hlev, iz katerega je prihajal smrad. Niti za svinje ne bi bilo to stanovanje dobro. Ker sem pa slišala neke glasove v tem hlevu, sem se približala. Šest majhnih, razcapanih otrok mi pride nasproti. "Kaj pa je ta hlev?" vprašam, "To je naš dom!" odvrnejo otroci, boječ, slabi, bolestni. "Pojdite k nam notri."

Šla sem. Ves ta hlev ni bil dalji kakor dvanajst čevljev. In v njem so stanovali tri družine. Prostor je bil sicer en sam, toda, kjer se je nahajala družina, je bila zabita v lesovje deska. Nekaj gnile slame leži na tleh, zarjavela peč in trije koli, ki so služili za mize. Na stotine muh se je plazilo po otrokih, v "obi" sami pa je vladal tak smrad, da mi je skoro postajalo slabo. Noben mlekar ne bi svojim svinjam dal tako stanovanje - kot ga imajo tukaj Poljaki in Italijani.

Newyorški tovarnarji so si na vse načine prizadevali, da bi notlačili tako preiskavo, vendar je prišlo vse na dan. Prihodnjic približno obširno o teh groznih razmerah, ki vladajo med tovarniškimi družinami po državi New York.

Star glavar.

Nekje v Montani živi indijanski glavar, ki pravi, da je 131 let star, da je osebno poznal predsednika Jeffersona in da je v svojem življenju postrelil tri tisoč bivolov.

Tajniki in tajnice Slov. Dobrodelne Zveze so prošeni, da pošljejo takoj po volitvi imena in naslove novih uradnikov, ki bodejo izvoljeni za leto 1913. Spročijo naj se tudi imena in certifikatne številke članov in članic in otrok koncepiment decembra, da se pregleda, če je vse v redu v knjigah gl. odbora.

PRA TI KE.

V zalogi imamo pratike, katere prodajamo roc na dan, po pošti 12c. Kdor jih ve naroči dobi popust.

Delavci oproščeni.

Lawrence, Mass. je zavladao velikansko navdušenje, ko so bili delavski vodje oproščeni.

TISOČI SE VESELIJO.

Lawrence, Mass., 26. novembra. Na tisoče delavcev se je danes zbralo v tem mestu, da pozdravijo prihoda Ettorja, Giovanittija in Carusa, ki so bili zaprti skoro eno leto, toženi umora Anite Lopizo, toda po porotnikih oproščeni. Ljudje so nosili rudeče laterne in divje kričali. Zenske z otroci v naročju so se udeležile parade, in vršila se je velika demonstracija po mestu. Iz vsake ulice se je vsak trenutek pripelhal na stotine delavcev z rudečimi lučmi. Naval v Lexington dvorani je bil tako strašen, da je moral Ettor sam pozvati občinstvo naj zapusti dvorano. Potem je pa stopil k oknu ter govoril spodaj zbranim delavcem, med katerimi je bilo zastopanih kakih dvanajst narodnostij. Ettor in Giovanetti sta povdarjala, da se zahvalujeta za svoje življenje solidarnosti industrijskih delavcev. Ettorjev govor so ljudje neprestano ustavljali: neprestano kričanje in slava klici so mu doneli iz množice.

Ko so trije obtoženi delavski vodje slišali v sodnijski dvorani izrek porotnikov, da niso krivi, tedaj so se poljubili eden drugega. Ettor pa je skočil na klop in se obrnil proti porotnikom izjavil: "Gospodje porotniki, v imenu pravice, resnice in civilizacije se vam zahvaljujem!" Za njim je govoril Giovanitti: "Ako je sodniji takoj prav, se ne zahvalujem samo porotnikom, pač pa tudi svojim tovarišem. Posebno se pa moram zahvaliti sodniku, ker je tako nepristransko vodil sodno obravnavo. Hvala, ki jo izrekam sodniji, ni samo naša, pač pa tudi tisočih delavcev, ki so teško čakali, kakšna bo naša usoda."

Ko so porotniki zapustili dvorano, je sodnik povedal Carusi, da je proti njemu vložena še ena tožba, in sicer, da je napadel neko osebo s smrtonosnim orožjem v namenu, da jo ubije, toda sodnik raditega Carusa ni pridržal v zaporu, pač pa ga je spustil, ko je Caruso obljubil, da pride takoj na sodnijo, kadar bo klican. Njegova žena je že komaj čakala svojega moža. Vsi trije obtoženci so bili namreč tekom sodne obravnave zaprti v železnih kletkah, kakor svoje dnuj kamoristi v Italiji.

Proti Ettorju in Giovanittiju je bila vložena še druga tožba, Oba sta obtožena, da sta podpihovala delavce k uporoti oblasti. Oba sta položila \$500 varščine. Potem sta pa oba štrajkarska voditelja odšla iz železne gajbe in ljudstvo, ki je že težko čakalo pred vrati, ju je navdušeno sprejelo. V Lawrence, Mass. imajo na Zahvalni dan velikansko parado.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošiljamo:

50 kron	za \$ 10.20
100 kron	za 20.40
200 kron	za 40.80
400 kron	za 81.60
500 kron	za 102.00
1000 kron	za 203.50
2000 kron	za 406.00
5000 kron	za 1015.00

Postarstva je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačati brez vinarja odbitka.

Nabe denarne pošiljave izplačajo c. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v priporočanem ali registriranem pisnu, volje zneska po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK BAKER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
ALI POUZURNICI
6104 St. Clair Ave. N. E.
CLEVELAND, O.

CLEVELANDSKA AMERIKA.
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko\$2.00
Za Evropo\$3.00
Za Cleveland po pošti\$2.50
Po zmerno številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebni ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:
CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 96 Fri. Nov. 29/12 Vol. V.

Tovarna plačuje manjše stroške, manjše davke. Na ta način bi se vsaj deloma, četudi jako malo odpomoglo draginji. S tem so poskušali v zadnjih desetih letih v Nemčiji, in pokazalo se je, da se stvar izvršno obnese. Uradne številke namreč kažejo, da se je trgovina zboljšala, da so se delavske plače povečale za 10%, a poleg tega pa je v majhnih mestih, blizu farm, vse ceneje kot v velikih mestih, kjer se toliko zahteva!

Pisma, ki nikdar ne pridejo.

Mojemu ljubemu bratu Ferdinandu, bulgarskemu carju:

Dragi kolega! Alah je velik, uslišal je moje molitve, pa je orožje tvojeja naroda s slavo okinčal. Iz srca se ti zahvalujem, ker si razkropil mojo vojsko in bojaželjnimi mladoturkom okrotičil njih široke hlače. Že od nekada je moja srčna želja vrniti se tja, od koder so prišli moji očetje: v Malo Azijo. Ti si povzročil, da se mi ta želja spone, za kar se ti iz vsega srca zahvaluje tvoj odkritosrčni prijatelj

Mohamed V.

Moji dragi Bill:

Silno sem vesel, ker nisi bil niti ti niti jaz izvoljen za predsednika Zedinjenih držav. Dasi si ne oziram mnogo na Wilsona, ki bo odšel voditi ta urad, vendar mi je bilo ležeče samo na tem, da tebe pobijem. In zakaj? Zato da bi z menoj vred užival čast kot bivši predsednik Zedinjenih držav. Ali vidiš torej kako te ljubim? Če nimaš 5. marca ničesar drugega opraviti, bodi tako priazen in pridi k meni na lunč. Odkritosrčni tvoj

Teddy.

Spoštovani gospod:

Po daljšem premišljevanju sem prišel končno do prepričanja, da je bolje, če zdravila, katera sem vam jez predpisal, vržete skozi ognjo. Mesto zdravila pa vzemite vsak dan dobro dozo zdravega človeškega razuma in tako postanete zdravi brez zdravil. To sredstvo je boljše in bolj poceni. V pismu dobite plačanih pet dolarjev nazaj in ostajam vaš udani

Dr. Pacek.

Dragi moziček:

Že štiri tedne te ni pri hiši, in kljub temu, da jako mislim, vendar mi ne pade prav nič v glavo, kaj naj ti bi pisala. Postrežnica je še vedno pri nas; imamo jo vendar že deset. Otroci so vsi zdravi in pridni. Denarja imam še mnogo, dasi sem že plačala račun šivilji in trgovcu. Avtomobil je v najboljšem redu, najmanjšega popravilka še ni potreboval. Da, celo dovolj denarja sem dala na stran, da bom plačalo klop v cerkvi, kar je tebe vedno toliko veselilo. Srčni pozdravi in poljubi od tvoje

soproke.

Kenjeno uredništvo:

V vašem včerajšnjem listu je pač izvrstni in izkušen kritik moje igranje povalit na najbolj medeni način. Bodite tako dobri in sporočite temu izvrstnemu človeku in milemu sodniku mojo najprisrčnejšo zahvalo, ker jaz sam vem, da za omenjeno ulogo nisem bil sposoben. Pa če Bog tako hoče, se mi posreči, da postanem enkrat dober igralec. Sem vam udani

F. Zgagar, igralec.

Dragi gospod:

Kakor silno potrebujem denarja, pa moram vendar vašo tožbo odkloniti, ker sodnijska obravnava bi bila v tem slučaju blaznost. Prepričan sem, da tako majhno stvar, da če daste svojemu nasprotniku le eno dobro besedo, bo vse v redu. Denar, katerega ste mi že plačali, vam po pošti vračam. Vam udani

S. Oderuh, advokat.

Spoštovani gospod:

Iz priloženega računa vidite, da sem opravil vsa kleparska dela v hiši za dvesto dolarjev, sen je kakod sem obljubil. Ra-

čunal sem prvotno देव, dasi sem rabil bolje delo, kakor sem v začetku nameraval. Različne malenkosti, katerih je bilo mnogo, niti računal nisem. S spoštovanjem

M. Vrtočlav, klepar.

Ljubi papa:

Čez štiri tedne je božič. Prosim te, ne daj mi letos nobenega darila, dasi nosim boljše šolska spričevala letos domov kot druga leta. Jaz vem, da ti in ljuba mama pri teh dragih šasih ne moreta kaj prihraniti. Ker pa vem, da mi hočeš na vsak način kaj kupiti, kupi mi telenico jesiha, katerega tako rad pijem. To bi bilo najlepše božično veselje za tvojeja Janezka.

Dopisi

Cleveland, O. Cenjeno uredništvo. Tu prilagamo nekoliko odgovora na dopis, ki je bil priobčen 22. novembra v listu Cl. Ameriki.

Clevelandski trgovci smo zadnje čase poročali v listu Cl. Amerika cenjenemu občinstvu, da smo bili prizadeti od naših kompanij radi našega plačevanja blaga. Raditega smo to novo navedbo priobčili v javnost, da tudi mi isto zahtevamo od naših odjemalcev. Dopisovalcem dotičnega dopisa odgovarjamo sledeče: Prvič se dopis, katerega smo clevelandski trgovci priobčili, ne tiče dobrih in poštenih odjemalcev, temveč hočemo njim pomagati, da še vedno obdržijo kredit, katerega so imeli dosedaj. Dalje ima vsak trgovec med svojimi odjemalci tudi slabe, ki ne spolnčujejo svoje dolžnosti in jih ne mislijo spolnjevati in ravno taki slabi plačniki so vzrok, da vzamejo tudi dobrih in poštenih ljudem kredit. Dalje, slovenski trgovci imamo dosti slučajev, da ko se neha mesec in pričakujemo svoje plačilo, a namesto plačila pride ves potrti gospodar ali gospodinja, ki imajo ljudi na stanovanju z žalostno novico: Ne morem plačati, ker mi fanje niso plačali. Drugi zopet pravi, ne morem plačati, noč ga je vzela, tretji zopet pravi, ko bi imel hrano plačati, pa pride suh domov, in kot v plačilo gospodinji obljubi, da ji drugič plača, toda drugič je ravno tako kot prvič.

Če pogledamo ameriške delavce, vidimo, da je pri njih nava, da svoj board plačajo en teden naprej svojem gospodarju. Ker pa pri nas ni tako, je dokazano, da so slovenski gospodarji velikokrat ogoljufani od svojih stanovalcev, raditega pa pridejo dostikrat v neprimilike pri svojih trgovcih. Zgubo pri tem imajo sami gospodarji, največ pa trgovci, največ pa profitirajo oni, ki odnesejo svojemu gospodarju dolg, ga zapijejo in se potem pokažejo v drugih mestih da nadalje sleparijo.

Vprašamo torej dopisovalce, katere ljudi zagovarjate, dobre ali slabe? Dobrih plačnikov vam ni reba strašiti in v zadregu pripraviti, ker dobre in pošteno odjemalce sami dobro poznamo, in tem smo tudi v vsakem slučaju pripravljeno pomagati.

Clevelandski trgovci.

Bruno, Minn. Cenjeno uredništvo. Povem vam, da imam večje veselje na kmetiji delati, kakor v rudotopilnicah ali tovarnah, ker se na kmetiji lepše živi, kakor v mestih. Se na pošto ni treba iti gledat, če imam kaj časopisov ali pismov dobiti, ker mi sam poštar pred hišo pripelje pošto in kar mu dam, mi tudi odpelja. Z Bogom Avstrijanci in Avstrijanke, mi smo na ameriških farmah, pa se dobro imamo. Pozdrav vsem naročnikom in prijateljem tega lista.

J. Pavličič.

Cleveland, O. Hvala vam za odgovor v "Proletarcu", št. 271, čast vam. Za zadnji svoj "brenk" je "Proletarec" zaslužil dve granati od Srbov, dve kartici od Bulgarov, posebno pa še od Črnogorcev in Grkov šrapnelne in bombe. Vse te kroglice bi morale biti en meter dolgega kalibra. Pozdrav C. B.

Chicago, Ill. Prosim priobčite par vrstic iz naše Chicage. Omeniti hočem o igri, ki jo priredi naše mladeniško društvo "Danica", 22. decembra. Vprizori namreč igre Planinska deklica, "Tri sestri", ter "V ječi". Zanimanje med občinstvom je splošno, iz česar se razvidi, da so rojaki navdušeni za predstave. Igralci se tudi trudijo, torej je upanje, da bodo vsaki svoji ulogi kos. Torej želimo in pričakujemo, da dne 22. decembra ne bo manjkalo Slovencev pri predstavi, ki se bo vršila v Narodni Dvorani. Igralo se bo dvakrat, ob 2. uri popoldne in ob 8. zveč. Vstopnice so po 50c, 35c za otroke pa po 20c. Dobijo se pri vseh članih društva "Danica".

Zelim slovenski dramatiki v Ameriki največ uspeha. S pozdravom

Fr. Mravija.

Za rudeči križ.

Sledeči so darovalci: Po \$2 J. Popovič, po \$1.50 Fr. Špelko, A. Završek, po \$1.00 G. Travnikar, Prevec in Pekolj, Jos. Meden, Jos. Kalan, Fr. Kmet, John Kuhar, John Breskvar, L. Knaus, Jos. Kozel, Fr. Poje, po 50c Ig. Stepec, A. Vehar, A. Prijatelj, F. Gorše, J. Brus, J. Merhar, A. Vidervol, F. GornikCh. Karlinger, J. Oberman, A. Vovk, Mrs. Louis Knaus, Fr. Marinčič, J. Tratar, J. Tekavčič, J. Felicjan, L. Škoda, Miss Mary Polanc, po 25c A. Branisel, A. Logar, J. Šol, F. Zupančič, F. Zakrajšek, J. Rejc, L. Kokavec, M. Prevec, J. Gorpup, Val. Turk, J. Turk, Jos. Ferkul, J. Jadrčić, J. Stober, J. Šober, A. Bijek, John Petrovič, Doroteja Kališ, Fr. Virk, Marija Oblak, Fr. Šufca, Ch. Laurič, F. Ložar, Al. Marin, F. Marn, Ant. Vandal, Fr. Kebe, Fr. Vandal, Polona Kapla, A. Gale, Johana Gregorc, John Zalaznik, F. Berk, Mary Bukavica, Miha Mervar, Katarina Indihar, Mary Trumpuš, po 20c M. Strumbel, M. Zadnik, po 15c F. Zupančič, For. Fifolt, po 10c M. Kastelic, F. Pđerstar, F. Košnik, J. Pikiš, J. Trlep, N. N. F. Dular, Mary Straus, Mary Pufel, F. Stepec, F. Rilko, F. Zagorc, Fr. Ob'ak, dva sta darovala po 5 centov.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Pri gradnji belokranjske železnice so dne 8. nov. predšli pri Lazah rov 420 dolgega predora. — Smer obeh strani so tudi tu natančno pogodili.

Požar — zažigalec štiriletni rejenček. V petek popoldne je izbruhnil ogenj na posestvu Al. Breznikarjeve v Skolevem pri St. Rupertu. Ogenj se je silno hitro razširil in je uničil hišo in hlev. Breznikarjeve in hišo, skedenj in en kozolec njenega sosedra Franca Gornika. Bila je velika nevarnost, da se ogenj razširi po celi vasi. Zgoreli so vsi letošnji pridelki, vsa oprava in vse poljsko orodje. Gorniku je poginila tudi ena krava in en prašič. Skupna škoda znaša blizo 10.000 K zavarovalnica pa samo 3500 K. Ogenj je zanetil štiriletni rejenček posestnice Breznikarjeve, ki je med igro znosil na kup za domačim skednjem suho listje in ga zažgal.

Smrt otroka na paši. V Zg. Kanomlju je pasel živino 14 letni posestnikov sin Sedej. Pri njem je bila njegova petletna sestra in dva otroka sosedra Liharja. Otroci so napravili na pašniku ogenj. Ko se je Sedej nekoliko odstranil, je šel pogledat za živino, vnela se je njegovi petletni sestri obleka in otrok je bil naenkrat v ognju. Brat in sosedje so prišli takoj na pomoč in strgali z otroka gorečo obleko. Toda bilo je že prepozno, dekle je umrlo čez par ur v silnih bolečinah.

V Avstriji je 12 zaprtih mest, ki so podvržena vžitini, med njimi je tudi Ljubljana. Kar se pa tiče cen v Ljubljani, so cene za stanovanja 2 z sobama 680 do 820 kron, 3 sobami 1100 do 1300 K, 4 sobami do 1600 K.

5 sobami od 2000 K. Aktivne doklade pa so v XI. razredu 504 K, X. razredu 672 K, IX. razredu 840 K. In ravno danes, ko je zaradi podržavljenja ljubljanske policije in najema privatnih hiš za uradne prostore postalo novo akutno pomanjkanje malih stanovanj grozi nova nevarnost še hujšega podržavljenja.

V znamenju noža. V Prapredah pri Višnji gori je pilo dne 20. oktobra t. l. v neki gostilni več fantov, ki jim pa žilica ni dala iti domov, dokler ne poizkusijo svoje moči in svoje korajže. Res je začel prepričati 27 let star kmečki fant Tone Strekelj. Beseda je dala besedo, dokazovalo se je s pestmi in noži. Posebno trmoglav je bil čevčar, 25 letni France Košir, ki kar ni mogel razumeti, da bi vselej in povsodni imel prav le Strekelj. Ko mu Strekelj z roko ni mogel dokazati svoje pravice, je segel po nož in sunil Koširja v desno roko, katero mu je popolnoma predril. Košir pa še ni verjel, da ima Strekelj prav in je šel vprašati orožnike, ki so Streklja zaprli.

Ljubljanski defraudant Kus prijet. Iz Zeneve poročajo, da je ondota policija aretirala v hotelu blizu kolodvora 21 letnega avstrijskega podnika Ev. Kusa, ki je bil blagajnik pri kemični tovarni v Ljubljani in poneveril ček za 18.000 K ter nato zbežal. Od tega denarja je Kus izdal tekom devetih dni 6000 frankov. Kusa dolže tudi, da je ukradel v Italiji 130.000 lir.

Maščevanje kovaškega učenca. Mlad kovaški učenec v Hrastju je silno sovražil zaradi nekakega preira posestnika Ivana Kamnarja. Mladi fant se je maščeval na ta način, da je pričakal svojega sovražnika pred njegovo hišo in ga zavrtno napadel z nožem. Kamnar je do bil težko rano na rami, nož mu je prodril ključnico in zaril globoko v notranjost. Rana zna biti nevarna, mladega napadaleca so zaprli.

Umor soproge. V Trnovcu pri Medvodah je med prepričtom s svojo ženo pograbil posestnik Jakob Polenšek burklje in jo začel z njimi tolči po glavi in po hrbtu. Ko so se mu

Feeling "Fit" Every Day

Napadi influence, kralja ali bolečin v zlezah v sled velikega dela izginijo, če bodeš imeli vedno

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

v svoji hiši in če bodeš rabili po predpisih. 25c. in 50c. steklenice v lekarnah. Cuvajte se ponaredb.

M. B. RICHTER & CO., 216 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule očiščeno.
(12c. ali 50c.)

IZVRSTNO DOMAČE VINO!

Vsem našim stariim odjemalcem in prijateljem naznanjva, da sva nakupila najboljšega žlhtnega grozđa ter da bodeva imala v zalogi pristno domače vino.

Rudeče vino iz Concord grozđa, Belo vino Niagara in Katavba, Belo vino Delavare, Salen in kalifornijski rizling.

John Jerše & Mihael Jalovec
6424 SPILKER AVE., CLEVELAND, OHIO

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po največji modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je garantirano.

NEBO CIGARETTES

CORK TIP

Kvaliteta, ki zadovolji najbolj kritičnega kadilca. Narejene iz najboljšega turškega tobaka za vse kadilce.

LEPA SATENASTA DARILA.

Izaber kraljev, Indijancev in narodnih zastav

V vsaki škafčici

10 za 5c.

PROBATAJTO VSE PROBATAJTE

Kupite škafčico, ki vas bo prepričala. Sretnostni priti in svetlice delajo lepe slike.

F. LOWELL CO.

KDOR HOČE DELA

naj se naroči na naj-novejšo knjigo.

Velik! Slovensko - Anglški Tolmač

da se bo lahko in hitro brez učitelja pravi angleščine. Knjiga vsega slov. angl. razgovora za vsakdanjo potrebo, n. rodila za angl. pismo, splošno angleščino in k. ko se postane ameriški državljan. Vrhsteja knjiga ima dodaj največji slov. angl. in angl. slov. slovar. Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (nadi 350 strani) stane \$3.00 in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Rdino in največje založništvo slov. angl. in ranih slov. knj. g. Pišite po certik.

Ustanovljeno leta 1865

H. J. MUEHLHAUEUSLER,

naznanja otvoritev svojih prostorov opoldne 2. dec.

5500 St. Clair Ave.

Najfnejša bara v državi Ohio. Poseben prostor za ženske in spremstvo po 6. uri zvečer. Vsakdo dobrodošel.

ZA BOŽIČ IN

NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri :

: : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARTIN OGLARIČ, 1188 E. 61st St.
Tajnik: FRANK HUĐOVNIK, 1243 E. 60th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 1284 East 55th Street.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.

Nadzorniki: ANTON OŠTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ŽORIČ, 1365 East 50th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZELJ, 6123 Glass Avenue.

Porotniki: ANT. AHGIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. SIBERT, 6124 Glass Ave.
Pooblaščenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.

Vrhovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 6137 St. Clair Avenue.

Vsi dopisni in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarno nakasnice pa na glavnega blagajnika. Zvezino glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA".

IZ URADA SLOV. DOBR. ZVEZE.

Spodaj označene člane se prosti, da naj se v kratkem zglasijo pri društvenem tajniku društva št. 1, da naredijo svoje oporoke.

Opomba: številke poleg spodaj označenih imen naznačijo certifikatno številko.

Jos. Žokaj 10, **John Zdovec** 28, **John Zajc** 31, **John Učakar** 32, **Al. Lekše** 38, **Fort. Zupančič** 39, **Ant. Ahčin** 40, **Jos. Sintič** 42, **Val. Kodrič** 44, **John Prišelj** 46, **M. Sintič** 52, **John Žulič** 54, **Jos. Preskvar** 57, **M. Strniša** 58, **Ant. Jalorec** 59, **Jos. Preščan** 60, **John Lustek** 61, **John Vintar** 69, **Mat. Olovec** 70, **Jos. Loščar** 77, **John Cvetko** 78, **J. Stipić** 80, **Mih. Wintar** 84, **Jos. Unetič** 85, **K. Grainger** 86, **R. Maurer** 87, **Jos. Benčin** 89, **Al. Pugej** 93, **Ant. Kuchar** 97, **Fr. Kenik** 99, **John Hrvatin** 102, **John Smolič** 105,

Jac. Zele 106, **John Muhnič** 107, **Fr. Paušič** 109, **M. Vertošnik** 116, **Jos. Brozič** 117, **M. Klopčič** 119, **Fr. Volčanšek** 122, **J. Prišelj** 146, **Fr. Pirč** 148, **John Papež** 152, **Fr. Mervar** 156, **J. Zupančič** 159, **Eng. Paušič** 160, **Jac. Bašković** 161, **Fr. Urh** 166, **Ant. Snel** 175, **Fr. Cimperman** 177, **John Telban** 180, **Ant. Jaklič** 182, **John Avguštin** 187, **John Smrke** 188, **S. Blatnik** 190, **Jos. Sinkovec** 194, **And. Maček** 199, **A. Ogrinc** 200, **Fr. Nudorfer** 204, **John Mlakar** 210, **I. Kasič** 213, **M. Vidrih** 216, **A. Snel** 217, **A. Felicijan** 218, **Fr. Senica** 224, **John Kaksič** 228, **Ant. Kausek** 229, **Jos. Somrak** 231, **Ant. Papež** 234, **Ig. Hočevar** 239, **Fr. Hren** 241, **Ig. Grm** 243, **John Jerše** 244, **Al. Vertošnik** 249, **Mih. Stefe** 251, **Ant. Pižen** 252, **Ant. Grdina** 253, **Fr. Hudovernik**, gl. tajnik.

burklje vsled silnih udarcev zlomile je pograbil cepc in udaril z njim ženo po glavi. Žena je padla po tleh brez zavesti, mož pa je odšel od doma. Ko se je proti večeru vrnil domov je žena ležala še vedno na istem mestu brez zavesti. Mož jo je vzdignil in nesel na posteljo, kjer je v kratkem umrla. Polenska so arditirali in izročili deželnemu sodišču. Zakonska, ki sta oba rada pila in se v pijanosti večkrat prepirala, sta se že večkrat hotela ločiti, toda vedno sta se zopet pobotala.

Napaden vasovalec. Zidar skega pomočnika Alojzija Povčeta iz Gradšča pri Moravčah so napadli vsled ljubosumnosti domači fantje v Rovtah in mu zadali težke rane z noži.

Požar v Senčurju. V Senčurju pri Kranju je pogorelo v ponedeljek ob 2. popoldne posestvo Ivana Markutta. Poleg hiše je pogorel tudi skedenj in hlev. Domača požarna bramba, ojačena s kranjsko požarno brambo ni mogla drugega narediti, kot to, da so gasilci ogenj omejili.

Slovenci na Cetinju. 12. nov. sta prišla na Cetinje dva Slovenca-visokošolca, z namenom, da vstopita ali v črnogorski "Rdeči križ", ali pa, kar bi jima po njihovem zatrdilo bilo še ljubeje, v črnogorsko armado. Novodošleca se zoveta Čop Mihael, jurist z Blejske Dobrave in Ljupar Blaž, jurist iz Smarce pri Kamniku. Pot iz Kotora na Cetinje sta kljub visokemu, neprežaganemu snegu prehodila peš. Po prihodu sta se javila pri vojnem ministrstvu in se stavila na razpolago. Vpoštevajoč njihovo željo, ju je namestnik vojnega ministra po nekoliko premišljevanju sprejel v legijo dobrovoljcev. "Ali sta dobra vztrajna pešca," se ju je vprašalo. "Sva dobra turista in telovadca," se je glasil odgovor. "Naj bo torej! Naj poka tudi slovenska puška." Veselo sta visokošolca odšla in drugi dan sta zamenjala svojo obleko in palčico s črnogorsko vojaško uniformo in puško.

Pozor vozniki in pešči. Zadnji petek popoldne se je zgodila na cesti Škofja Loka-Zelezniki in sicer pri Čejniji, nesreča, ki je zahtevala mlado človeško žrtev, in ki služi obznanem kot resen opomin voznikom in pešcem, kako nevarno je hoditi tik od težko in visoko naloženih tovornih vozovih. Jernej Zbonart, 24letni voznik iz Zalega Loga, je peljal voz naložen s svežimi deskami. Šel je iz Gorza. Naenkrat se je zletel s voza in cel tovor je pa-

del na voznika. Tik za vozom je šel neki pešec, ki je bil priča nesreče. Poklical je takoj domačine, ki so ponesrečenca izvlekli izpod desk. Truplo je bilo tako zmečkano, da Zbonartarja ni bilo mogoče več spoznati. Pripeljali so na mesto nesreče krsto, v katero so položili ostanke ponesrečenca. Pri tem je še opomniti, da je bil voz še skoro nov in tudi ni bil preobložen. Sodijo, da je nova-os dobila razpoke vsled neandnega hudega mraza in je vsled tega počila.

V državnem zboru so se zootetli. Nemški poslanec Pantz se je jezil na obstrukcijo slovenskih klerikalcev. Pri tej priliki je nemški kulturnosec dr. Schuerff zaklical prof. Jarca: "Sie dummer Kerl!", na kar so Jarc, Benkovič in Vrstošek nanj planili in ga obdelovali s pestmi. Tako se psujejo in pretepavajo, ti "ljudski zastopniki" in potem pravijo, da delajo za blagor naroda.

Umril je v deželni bolnišnici po težki operaciji Adolf Petrin, posestnik in mizarški mojster v Ljubljani. Pokojnik je bil eden najinteligentnejših naših obrtnikov, ki si je s svojo nardarjenostjo in marljivostjo pridobil lepo premoženje.

PRIMORSKO.

Poskušen vlom v papirnici v Podgori. V soboto ponoči je zashišal čuvaj v papirnici v Podgori velik ropot v prostorih, kjer je nastanjena administracija. Šel je pogledat, kaj da je. Ko je prišel v pisarno, so skočili skozi okno 4 vlomilci. Bili so zakrknani in preoblečeni. Na sredi pisarne je ležala blagajna. V blagajno so navrtali vlomilci še tri luknje, vendar pa niso mogli priti do denarja. V blagajni je bilo v posebnem predalu 25.000 kron. Uvedli so takoj stroge preiskave, ki pa dosedaj niso imele še nobenega uspeha. Čuvaj ve se toliko, da so bili 4 in da so zbežali proti Gorici.

Nova tovarna za led v Tržiču. Dalmatinci, posebno kapitalisti iz Zadra, so kupili svet pri Tržiču za zgradbo velike tovarne za umetni led. Tovarna bo tako obsežna, da bo lahko zalagala z ledom celo Istro in Dalmacijo. Tovarna bo ob morju, kjer bo tudi malo pristanišče strupa in so dvignile strahlahko iz tovarne naravnost v zato pripravljene parnike.

Ogrožen Lloydov parnik. V Trst je priplul Lloydov parnik "Austria" in sicer iz Kobe. Parnik je prestal med vožnjo silen vihar in le malo je manjkalo, da se ni potopil. V Trst je priplul z veliko zamudo in z znatnimi poškodbami na krovu in A. Powersa.

posebno pri strojih. Med viharjem, ki je divjal več dni je izgubil parnik več blaga na krovu. V skupnem pogrešanju 100 vreč riža, 240 zabojer čaja, 30 ton sladkorja in 280 ton oglja. Koliko škode je napravila voda, ki je vdrila v notranja skladišča, še ni znano.

Samomor. 11. nov. ob pol 12 dopoldne se je zaprl v svoje stanovanje v Trstu 28 letni zidar Anton Favret in je pil phenilovo kislino. Ko so domači, katerim se je zdelo njegovo početje sumljivo, vdrli s silo v sobo, je bil Favret že mrtev. Vzrok samomora ni znan. — V starem mestu se je zastrupila 18 letna prostitutka Rina Sainova. Vzrok, nesrečna ljubezen. Ženske sestanovke so jo zasačile ko je izpila stekleobleki. — Iz Gradca. V konkurz šen kriek. Sainovo so odpeljali v bolnico, kjer bo okrevala.

ŠTAJERSKO.

Drobne novice. Sneg je padel po celem Spodnjem Štajerskem. V ponedeljek ponoči je začelo snežiti, v torek jutraj je bila dežela popolnoma v zimski obleki. — Iz Gradca. V konkurz je prišel najemnik hotela "Goldene Birn" Otton Wagner. — Iz Smarja pri Jelšah poročajo: Utonila je 5. nov. dveletna hčerka posestnice Jere Pelko v Prelogah. Mati je odšla na njivo in prepustila otroka v nadzorstvu 9 letne sestre Terezije. Otrok je utonil v domači mlaki. — Iz Pristove poročajo, da so neznani tatovi ukradli trgovcu in zalagatelju piva Suppanzu 30 sodčkov piva. Najbrže so to storili kake nepoklicani gostje s Hrvaškega. — Iz Celja. Predsednik graškega nadsodišča vitez Pitreich je te dni inspiciral tukajšnje okrožno sodišče — Imenovan je g. Jožef Čeh za deželnega živnozdravnika v Trbovljah. — Iz Gradca poročajo: Pred tukajšnjim deželnim sodiščem se je imel zaradi krivde zagovarjati inženir Viktor Rathansky, sin umrlega tovarnarja in bivšega deželnega poslanca Rathaskega. Polomu starega je sledil tudi polom pri mladem. Viktor Rathansky je prišel v konkurz s svojo papirno tvornico in pokazalo se je, da je bilo okroglo 316.000 K pasiv in le 106.000 kron aktiv. Deželno sodišče je Rathanskega od krivde in kazni oprostil, ker se je izkazalo, da so njegovo prezadolženost zakrivilci živci pri očetu in pa izposojilo pri tastu pl. Lappu, katera je pa Rathansky lahko smatral kot doto svoje žene. — Iz Ormoža. Tukaj se bodo na spomlad vršile občinske volitve. Nemskutarji so že zdaj čisto nervozni in napadajo zaradi teh volitev posamezne Slovence. — Iz Gradca poročajo, da je šla županu Fleisshackerju častitat na izvolitvi tudi deputacija — 27. pešpolka. Take gratulacije menda doslej niso bile v navadi. — Iz Vuhreda poročajo: Sedemletna hčerka posestnika Ivana Mravljaka pri Sv. Antonu na Pahorju je prišla nekemu ognju, ki ga je zažgala delavka na polju, prebrižu. Vžgala si je obleka in dekle je dobilo take opeklino, da je na mestu umrla. — Umril je v Mariboru upokojeni nadsprevodnik Južne železnice Anton Kropelj, 69 let star.

Mali oglasi.

NAZNANILO.

Članom dr. Slovenski Dom, št. 6. S.D.Z. se naznanja, da bo 1. decembra glavna seja, pri kateri se bo volil nov odbor in se pregleda letni račun. Zatorej so prošeni vsi bratje, da se udeležijo te letne seje 1. dec. ob 9. uri s. č. dopold. pri Jos. Drugovič, Nottingham, Ohio. Z bratskim pozdravom John Korenčič, tajnik.

Saloon naprodaj. Lepa prilika za Slovence, ki ima državljanski papir, proda se raditega, ker sedajni lastnik nima državljankega papirja. Več se pozive na 4047 Sa. Clair Ave. (98)

Službo dobi deklica pri hišnih opravilih. Dobra plača. Vprašajte na 1827 E. 75th Str. W. A. Powersa.

Zahvala.

Spodaj podpisani se prav lepo zahvaljujem tvrdki A. Trbovec v Denver, Colo. ker mi je poslala tako izvrstne grafonske plošče. Vsem rojakom priporočam A. J. Trbovec Co. da se tudi oni v enakih zadevah obrnejo na domače podjetje in so lahko prepričani, da bodo vedno dobro in pošteno postreženi.

John Grdina.

Soba se odda v najem s hrano vred. Poizvejte na 5523 Carry Ave. (100)

Pošteni fantje se sprejmejo na stanovanje in hrano. Vprašajte pri Mrs. Ivana Grdina, (Jakob Grdina), 5401 St. Clair Ave., vogal 54. ceste. (97)

Išče se snažna soba za tri ali štiri fante s hrano vred pri poštenih družini. Poizve se v našem uredništvu (97)

POZORI!

Mesnica naprodaj radi odhoda na farme. Se da v najem vsa priprava, mesnica in stanovanje ali brez. Natančneje pogodovoru. Lepa prilika za delavnega Slovence. Nad 150 odjemalcev. Vpraša se v našem uredništvu. (98)

CANDLER'S COAL CO.

Tu si lahko pripravite denar pri premogu, pesku, pepelu in opeki. Imamo tudi vozove na razpolago za vsa prevažanja. Telefonirajte Park 209 W. Naš urad je 1631r Saranac Rd. Collinwood, Ohio. "Brick Yard". (4)

Naprodaj je konj, dober za vožjo grocerije ali mesa. Vprašajte pri M Jalorec, 6424 Spilker ave. (97)

Potrebujemo delavce. Delo je stalno. Kdor nima dela, naj se oglasi pri T. H. Brooks Co. 3004 Lakeside ave. (97)

Kdor želi kupiti dobro vrejeno farmo po jako niski ceni, naj se hitro oglasi. Proda se radi odhoda. Poizve se pri lastniku na 15806 Calcutta ave. Collinwood, O. (97)

Dobro v trgovini izurjeni Slovenec išče službe. Mlad in močan mož. Želi takoj nastopiti pošteno delo v poštini trgovini. Kdor želi imeti izurjenega trgovskega pomočnika, naj se oglasi na 6400 St. Clair ave. (96)

Hiša naprodaj v Collinwoodu v jako lepi okolici. Pripravna za mesnico ali grocerijo. Proda se, ker ima lastnik še drugo hišo in potrebuje denar za zboljšanje iste, v kateri sam vodi obrt. Hiša je velika, ima prodajalno in stanovanje za dve družini. Renta za oba stanovanja \$20.00 na mesec. Za hišo velik hlev za konje in vozove. Lot 80x138. Poizvejte pri Jos. Zajec, 1378 E. 49 St. (97)

Naznanilo in priporočilo. Cenjenim rojakom v Newburgu naznanjam, da sem odprl prodajalno na 3536 E. 80th St. Toplo se priporočam za nakup zlatnine. Imam vsakovrstne ure in veržice, prstane, fonografske stroje in plošče, sploh vse, kar spada v zlatarstvo stroko. Vsa popravila izvršujem točno in poceni Imam tudi zalogo čevljev vsake mere, za moške, žene in otroke. Postrežba vedno točna in uljudna. Posebno se priporočam botram in botracem za nakup birmanskih daril. Rojaki podpirajte svojega domačina, ne pa tujsca. Jos. Marinčič 3536 E. 80 St.

POZOR MOŽJE.

Prvi slovenski trgovec vshodno od 55. ceste na St. Clair ave. Naznanjam, da sem kupil od najboljših tvrdk veliko zalogo modernih in trpežnih čevljev. V zalogi imam tudi vsakovrstne moške potrebščine po najnižjih cenah. Se priporočam in zagotavljam, da bo vsak odjemalec ki pri nas kupi, najbolje postrežen. (12)

LOUIS GORNIK, 5823 St. Clair Ave.

Ne pozabite zgorejšnjega naznani.

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko/NIZKE CENE.

Fina podvorbna, električna luč, izvrstna kuhinja, prostu vino, kabine tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče dvovljake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Alica, Argentina, Ocenia, in nove ladje se le delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y. ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada

ROOSEVELT IMA

lepe zobe, radičesar jih kaže, ko se smeje. Ali vas je sram pokazati svoje? Ali pokrivaste usta s roko, kadar se smejate? Če je tako, bi vas rad videl. Slabši zobje veliko pomenijo, kakor slab želodec, slaba sapa, glavobol, upljiv na oči, rak na jeziku, gnjiloba ustnic, pege na obličju in več drugih boleznij. Tudi zastrupljenje krvi nastane. Moje cene so najnižje v Clevelandu za izvrstno delo. Z vsakim delom gre desetletna garancija. Samo pošteno delo je pri nas. Nizke cene. Drugi zahtevajo do 50% več. Prosta preiskava, ženska potrežba, govorimo v različnih jezikih. Vaš sosed je najbolje spričevalo za nas. Noben slučaj ni pretežaven za mene. Zdravstveni urad. Prvi slovenski zobozdravnik v državi Ohio. Ne poslušajte posnemalcev, ki vas lahko preslepajo. Glejte, da pridete v slovenski urad.

Dr. A.A. Kalbfleisch

White Cross zobozdravnik. 6426 St. Clair-av. Odprto od 8. do 8.

Najnoviješe za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere možkim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in krizicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opeklino kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblino in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zaostonj ali pa pridete osebnu. JAKOB WACHČIČ, 1092 E. 64 Street. CLEVELAND, OHIO.

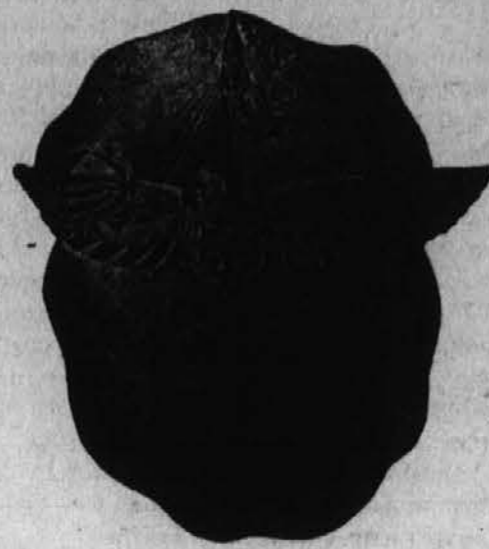
NAZNANILO.

Hiša naprodaj na St. Clair ave. Ima dve trgovini, velik hlev in še prostor za 3 družine. Velika klet in podstrežje. V sredi slovenske naselbine. Prodati se mora ker je lastnica udova. Rent \$60 na mesec. Sodniška cena \$5800. Naprodaj še mnogo drugih hiš. Vprašajte pri John Žulič, 1197 E. 61. st. Tel. Princeton 1326 L. (68)

Največja Slovenska trgovina IN POGREBNI ZAVOD

Narejena v dva dela in v polni meri s najfinjšimi pripravami preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orožja, prometa, posebnih barve, stekla in druge. Pogrebni zavod je z najfinjšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najpošne sprevođe v zadovoljavajoči študij, zakar imamo brez številna zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se priporočam vsem Slovencem in slovenskim družinom.

Tel. Princeton 1331. Bell East 1881. A. GRDINA, TRGOVEC IN POGREBNIK, 6127 ST. CLAIR AVENUE.

Vi se bodete čudili

kako velike koristi za človeško zdravje je

Father Kneipovo grenko vino

To grenko vino je eno najboljših, kar jih je bilo dosedaj narejeno. To grenko vino je narejeno iz najboljših gorskih zelišč in korenin, raditega najboljše zdravilo za notranje bolezni. Ne bodemo nadalje govorili o tem vinu, ker kdor ga bo poskušal, se bo sam prepričal o njega pristnosti.

Zahtevajte Kneipa!

kateroga dobite po najboljših lekarnah in gostilnah. Varujte se ponarejanja. Pravo Kneipovo grenko vino ima na vsaki steklenici natisnjeno sliko, kakor jo vidite tukaj zgorej. Ako ga vaš gostilničar ali lekarnar še nima v zalogi, pišite nam, ker smo mi edini glavni založniki in razprodajalci Kneipovega vina.

Prva Slovenska družba

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Cleveland ima najcenejši plin.

Nobeno drugo ameriško mesto nima tako poceni plin kot Cleveland. Vi veste, da je to res, če ste živel v drugih mestih. Če žgete plin v Cleavelandu, hranite denar, Hišne stroške jako zmanjšate.

Vaša hiša

je bolj čista in ugodnejša, če imate plin. Jed je hitrejša in manj draga.

Če hočete kaj zvedeti o plinu, pridite v naš urad in vprašajte. Mi vselej radi odgovorjamo vprašanja.

The East Ohio Gas Co.

147 East 6th Street.

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREBNIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen s najfinjšo opravilo in finimi kočijami. Zaloga pohištva, železnine, posode, barve stekla itd. Oprto noč in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAČ

6105 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpežnih jenskih in rimskih oblek ter sukna. Prodam obilno po meri in se narejene. Priporočam se slavna družinom v napravno uniform in izvrstno vse druge krojaška servise. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vsak možkih potrebščina.

Edini založnik vseh sokolskih potrebščina. Tel. Princeton 2403 W. SVOJ K SVOJINI

Notre Dame de Paris.

Roman iz 15. stoletja po zgodovinskih zapiskih.

FRANCOSKO SPISAL VICTOR HUGO.

ZA "CLEVELANDSKO AMERIKO" PRIREDIL L. J. P.

Z globoko ginjenostjo ga po-
solza. Solza se pojavi v očesu
Kvasimoda, ki pa ne pade po
licu. Zdelo se je, da jo zdr-
žanje.

"Glej, začne zopet, "jako vi-
snike stolpe imamo tukaj; kdor
bi padel s stolpa, ta bi bil m-
rt, še predno bi priletel na
zemljo. Če se me hočeš znebiti,
povej mi, naj se vržem s stolpa,
samo besedico spregovori, ne,
pogled je dovolj."

Potem pa Kvasimodo vsta-
ne. Ona mu pokaže z roko, naj
ostane pri njej.

"Ne, ne," odvrne, "ne smem
biti dolgo tukaj. Ne čutim se
zadovoljnega. Poiskal si bom
kako mesto, kjer te bom lahko
gledal, ne da bi ti mene videla.
To bo bolje."

Iz žepa potegne majhno ko-
vinasto piščalko.

"Vzeml," ji reče, "kadar me
hočeš, kadar imaš pogum, da
me vidiš, zazvičaj. Ta glas
vedno slišim."

Kvasimodo položi piščalko
na tla in odide.

Četrto poglavje.

Glina in kristal.

Čas je bežal naprej. Mir se
popolnoma vračal v dušo E-
smeralde. Prevelika žalost, ka-
kor preveliko veselje, je presli-
no, da bi trajalo. Človeško sr-
ce se more nadaljevati kaj ta-
cega do skrajnosti. Čiganka
je trpela toliko, da ji ni ostalo
drugega kot začudenje.

Zajedno z varnostjo se je
pojavi tudi up. Bila je stran
od človeške družbe, ven iz živ-
ljenja, toda imela je majhno
upanje, da ji ne bo mogoče vr-
niti se k prejšnjim dogodkom.
Strašne podobe, ki so jo toliko
časa lovile, so jo ena za dru-
go zapuščale. Vse grde prikaz-
ni, Peter Torteru, Jakob Kar-
male, da celo sam duhovnik
je zginil spred nje. In Febus
je še živ! o tem je bila go-
tova, ker ga je videla. Njej je
bilo življenje Febusa vse. Kol-
ikor je pretrepala, ostalo ji je
nekaj, eno čustvo — njena lj-
ubezen do Febusa. Ljubezen je
kakor drevo. Globoko poganja
korenine v naših srcih, in mar-
sikdaj dobimo zeleno drevo na
podrtih skalinah. In ljubezen
ni nikdar bolj močna kot tedaj,
kadar je nespetna.

Brez dvoma, da Esmeralda
ni mislila na kapitana brez bo-
lečin. Brez dvoma, da je bilo
grozno misliti, da je tudi on
prepričan o njeni krivdi, da bi
mogla ona dvigniti bodalo nad
njega, ko bi vendar rada ti-
sočkrat umrla zanj. Pa vendar
vzroka ni imela, da bi se jezila.
Ali ni sama priznala krivde, ali
se ni udala zezalnic, uboga
in slabotna stvarica, kakor je
bila? Vsa krivda je bila njena.
In povrhu vsega tega, če bi
mogla Febus še enkrat videti
za en sam trenutek, ena be-
seda, en pogled, to bi zadost-
ovalo, da bi Febus zvedel resni-
co in da bi prišel pravi zločin-
ec na dan. O tem ni dvomila.
Esmeralda si je ni mogla raz-
tolmačiti nekaj stvari. Kako je
mogel biti Febus navzoč pri
njeni sramoti? Kaj je ona mla-
da ženska, pri kateri je stal?
Najbrž njegova sestra. To je
bila sicer slaba razlaga, toda
moralo jo je vrjeti, ker je bila
prepričana, da jo Febus še ve-
dno ljubi. Ali ni prisegel? Kaj
več more zahtevati, čakala je
torej — upala je.

Tudi cerkev, ki jo je slovesno
obdajala od vseh strani, ki jo
je rešila, ki jo je varovala, je
upljivala na njo, da je pozna-
bila bočevine. Nekaj nezna-
nega, nekaj novega se je pola-
stilo njene duše, ko je gledala
po krasnem hramu božjem,
kjer je vsak kip, vsaka podoba
vzbujala človeško pobožnost.
Svetištče je imelo tako pomirje-
varen in blažen upljiv na njo,
da se je čutila bolj trdno bolj
zadovoljno, bolj mirno. In ka-
kor so se celice njene srca

rane, tako je postajal njen o-
braz lepši, krasnejši. Zajedno z
lepoto se ji je vrnilo tudi ve-
selje, ljubezen do petja in sram-
ožljivosti. Zjutraj se je stis-
nila v kot, da ne bi kdo raz bli-
žnjih streh videl, kako se obla-
či.

Kadar ni mislila na Febusa,
je včasih premišljevala o Kva-
simodu. On je bil edino sred-
stvo, edina vez, ki ji je ostala
s svetom. Nesrečna deklica je
bila bolj oddaljena od sveta kot
Kvasimodo. Včasih ni vedela,
kaj naj misli o njem. Večkrat
si je očitala, da ni dovolj hva-
ležna za njegovo dobrote, toda
kadar je hotela biti prijazna,
je čutila vso grdobno ubogega
zvonikarja.

Nekega dne je prišel v celi-
co ravno isti trenutek, ko je
božala Djali. Za trenutek sto-
ji pred lepo skupino ciganke in
koze. Konečno pa zmaje s svo-
jo velikansko glavo: "Moja ne-
sreča je," reče, "ker imam pre-
več človeško podobo. Če bi bil
zver kot ta koza, bi bilo bolje."

Nekoč, ko je zopet prišel do
vrh, odšel je kamor nikdar ni
stopil, je pela Esmeralda staro
špansko balado; sicer ni razu-
mela, kaj besede pomenijo, to-
da donela ji je lepo po ušesih,
ker s to pesnijo jo je ciganka
zaspala, ko je bila še otrok. Ko
se grdi obraz Kvasimoda pri-
kaže, preneha takoj s petjem.
Nesrečni zvonikar pa pade na
pragu celice na kolena, pogle-
da nekonočno žalostno in sklne
velikanske roke: "Oh," reče,
"nadajuj, prosim, nikar me ne
prezeni!" In ker ga deklica ni
hotela mučiti, je nadaljevala s
pesnijo. Udala se popolnoma
vtisu lepo donječih besedij, ko
je lepo, Kvasimodo je pa klečal
s sklenjenimi rokami kakor k
molitvi, komaj sopeč. Zdelo se
je kot bi poslušal s svojim oč-
esom dekliško petje.

Zopet nekoč drugič je prišel
k njej precej nerodno in sram-
ožljivo. "Čuj me," reče z na-
porom, "nekaj ti imam pove-
dati."

Ona mu pokaže, da ga bo po-
slušala. Ona pa začne zdiho-
vati, pol odprte ustnice, za tre-
nutek se je zdelo, da bo govo-
ril, jo pogleda in se počasi u-
makne, zapustivši ciganko vso
začuden.

Konečno pa, nekega jutra,
je stopila Esmeralda prav na
vrh strehe. Kvasimodo je bil
za njo. Postavil se je nalašč ta-
ko, da ga deklica ni mogla g-
ledati. Naenkrat se pa Esmeralda
strese; solza in veselje se na-
enkrat pojavi v njenih očeh. Na
kolena pade in stegne roke pro-
ti gotovemu mestu, kričeč:
"Febus pridí, pridí! Ena sama
beseda, ena sama beseda, da
božjo voljo, Febus, Febus!"
Njen glas, njen obraz, njena
vzvišenost, njena cela podoba
je imela izraz potte osebe, ki
je osamljena sredi morja na
majhni deski ter kliče na po-
moč ladij v daljavi.

Ko se Kvasimodo stegne
preko roba strehe, opazi, da
veljajo ti kliči nekemu mlade-
mu jezdecu, ki se smeje neki
gospodični na balkonu hiše na-
sproti cerkvi. Toda častnik je
bil predaleč, da bi slišal deklič-
je kliče.

Ubogi zvonikar pa jih je ra-
zumel. Globok vzdih se mu
priviže iz prsi. Obrne se; sre-
mu je bilo napeto s solzami, ka-
tere je zadrževal. Z rokami se
prime za glavo, in ko jih zo-
pet odstrani, drži v vsaki roki
šop las.

Razumel je njene pantomine.
Naenkrat jo pa rahlo prime za
roka. Ona se obrne, a Kvasi-
modo ji reče: "Ali naj grem
po njega?"

Ona pa vesela zakriči. "Oh,
pojdi, pojdi! Teci! Hitro! Kapi-
tan, kapitan!"

"Pripelji ga sem! Ljubila te
bom!" In oklene se ga okoli
kolen.

"Grem in pripeljem ga sem,"
reče s slabim glasom. In takoj
se umakne ter steče po stop-
njicah, zdihujoč in sopeč.

Ko pride na prostor, ni bilo
tam ničesar kot lep konj, pri-
vezan ob kol na cesti. Kapitan
je pravkar zginil v hiši. Kva-
simodo pogleda na vrh strehe.
Esmeralda je še vedno na ist-
tem prostoru. Zalostno ji po-
miga z roko ter se s hrbotom
nasloni proti stebrovju hiše,
odločen, da počaka, ko se ka-
pitan vrne.

V hiši se je pa vršila ena iz-
med vseh, ki so navadno pred
poroko. Kvasimodo je videl
mnogo oseb, ki so prihajale,
toda nobena ni šla ven. Zdaj pa
zdaj pogleda proti stehi. Či-
ganka se je prav toliko prema-
knila kot on. Zdajci pride neki
hlapec, odveže konja in ga pe-
lje v hlev. Tako je minil ves
dan — Kvasimodo pri steb-
ru, Esmeralda na stehi, in Febus
brez dvoma pri nogah Flerdel-
is.

Konečno pride noč, noč brez
mesece, temna noč. Kvasimodo
ni mogel opaziti več Esmeral-
de, ker jo je noč obdala. Opazil
je pa načelna okna hiše, ka-
ko so se razsvetljala od vrha
do tal: tudi v drugih oknih se
posveti, videl jih je tudi, kako
postajajo temna, vsa do zad-
n'ega, ker ves večer je stal na
straži. Kapitana pa še vedno ni
bilo. In ko so zginili s ceste
vsi potniki, ko so postala vsa
okna temna, in se je vsako
umaknil v svojo hišo, je bil
Kvasimodo sam, v popolni te-
mi.

Okna Gondaurijeve hiše so
pa bila še vedno svetla, tudi po
polnoči. Kvasimodo, pozoren
in miren kot kip, vidi množico
plesočih ljudi se premikati po
sobah. Da ni bil gluhi, bi slišal
tudi vesele zvoke godbe.

Okoli ene ure zjutraj se je
pa družba pričela razhajati.
Kvasimodo, zavil v temo, je o-
pazoval posamezne osebe, ki
so prihajale iz hiše v svitu ba-
kelj. Kapitana ni bilo med nji-
mi.

Zalostne misli ga navdajajo.
Sedaj pa sedaj pogleda v zrak,
truden od dolgega čakanja. Te-
ški in debeli črni oblaki so se
preganjali nad njim. V tem
trenutku pa opazi, da se od-
pro vrata, in dve osebi se pri-
kažejo, ki zaprete vrata za se-
boj. S težavo spozna Kvasimodo
v enem lepega častnika, v
drugi pa mlado gospodično, ka-
tero je zjutraj videl pozdravlja-
ti mladega častnika. Oba sta
se kaj intimno pogovarjala, ko-
likor je mogel Kvasimodo spo-
znati v svojem temnem kotič-
ku. Mlada gospodična je dovo-
lila kapitanu, da se jo je z ro-
kami oklenil okoli vratu ter jo
pri tem tudi poljubil.

Pogovor med obema je bil
vedno bolj živahen. Mlada go-
spodična je neprestano nekaj
prigovarjala kapitanu. Videl je
Kvasimodo, kako se zdaj sme-
je, zdaj joka. Zdajci se pa od-
pro vrata balkona: stara gospa
se prikaže. Gospodična je vsa
zmešana, častnik zgubi sapo, in
konečno odidejo vsi trije v so-
bo.

Trenutek pozneje pa priska-
če pred vrata konj, in krasni
častnik, zavil v svoj plašč, ko-
raka urno mimo Kvasimoda.
Zvonikar čaka, dokler ne pride
do vogala, potem pa steče za
njim in kriči: "Ho, ho, kapi-
tan!"

Kapitan zdrži konja. "Kaj
hoče ta pes z menoj," reče, ko
zapazi v temi za seboj čudno
podobno.

Kvasimodo pa, ko pride do
njega, prime za uzo. "Sledite
mi, kapitan," reče "nekdo bi
rad govoril z vami."

"Pri zlodjevih rogovih," m-
mra Febus, "zdi se mi, da sem
tega lopova že nekje videl. Ha-
lo, adut, spusti uzde!"

"Kapitan!" odvrne gluhi zvo-
nikar, "ne vprašuj me, kdo je."
"Spusti konja, rečem ti!" kri-
či Febus jezeh. "Kaj misliš, da
je moj konj pripraven za vsi-
ke, falot?"

Kvasimodo pa je hotel obr-
niti konjevo glavo v drugo
stran. In ker se ni mogel na-
tanjneje izkazati, je samo go-
voril. "Pridi, kapitan, neka žen-
ska te čaka, ženska, ki te lju-
bi."

"Čuden adut to," reče kapi-
tan, "ko misli, da moram iti
k vsem ženskam, ki me ljubijo.
No, in konečno je še taka kot
ti, s svojim grdim obrazom. Po-
vej oni, ki te je poslala, da se
jaz poročim, ona pa naj gre k
vrugu!"

"Čuj, gospod," kriči Kva-
simodo, ki si ni znal drugače po-
magati, "čiganka bi rada govo-
rila z vami."

Slednje ime je naredilo mo-
čan upliv na Febusa, toda ne
tako, kakor je Kvasimodo pri-
čakoval. Naš čitatelj se gotovo
še spomni, da se je Flerdelis
umaknil s Febusom v notran-
jost sobe, še predno je Kvasi-
modo ugrabil deklico kremp-
julo Karmule. In vedno, kad-
dar je pozneje hodil k svoji ne-
vesti, ni nikdar omenil imena
Esmeralde, Flerdelisa pa je bila
tudi toliko diplomatična, da mu
ni hotela povedati, da je či-
ganka še živa. Febus je bil tr-
dno prepričan, da je deklica m-
rta, že več kot en mesec. Po-
leg tega pa moramo se pomi-
sliti, da se je moralo kapitanu
zdeti nekaj čudnega, da ga v
tej temni noči nagovarja tako
grda prikazen kot je bil Kva-
simodo: ura je bila že davnej
polnoč preč. Cesta je bila ravn-
o tako zapuščenca kot one no-
či, ko ga je srečal vražji menih,
in njegov konj je hrzdal pred
pogledom Kvasimoda.

"Čiganka?" zakliče z neka-
kim boječim glasom. "Kaj, zlo-
dja, ali si prišel iz drugega sve-
ta?" V istem trenutku pa pri-
me za roč svojega bodala.

"Hitro, hitro!" kliče Kvasi-
modo in se trudi, da konja obr-
ne: "Po tej poti!"

Febus pa udari z bičem Kva-
simodo po roki. Oči se mu za-
bliskajo. Že hoče skočiti proti
kapitanu, toda se vzdrži in re-
če sam sebi: "Oh, kako srečen
si, ker imaš nekoga, ki te lju-
bi! Poberi!" zakriči Kvasimodo,
ko spusti konja.

Febus pa udari z bičem Kva-
simodo po roki. Oči se mu za-
bliskajo. Že hoče skočiti proti
kapitanu, toda se vzdrži in re-
če sam sebi: "Oh, kako srečen
si, ker imaš nekoga, ki te lju-
bi! Poberi!" zakriči Kvasimodo,
ko spusti konja.

Dalje prihodnjič.

Oglas.

Ne samo za kašelj.

Severov Balsam za pljuča
(Severa's Balsam for Lungs)
učinkuje na mrenece grla, pljuč
in zračnih prehodov. Ni samo
koristno za kašelj, ampak tudi
za bolno grlo, hripavost, vne-
tje sapnika, oslovski kašelj, kr-
čevito davico, in veliko drug-
ih nepravilnosti dihalnega u-
stroja. Ponavadi olajša tesnobo
in bolečino v prsih ki je učinek
prehlada. Naprodaj v vseh le-
karnah. Cena 25 in 50 centov.
Pristni nosi napis: W. F. Sever-
ra Co., Cedar Rapids, Ia.

"Ne odlašajte".

Ne čakajte toliko časa, da
sneg pokrije na debelo vso zem-
ljo, da burja brije pri vseh
vogalih v hišo. Postavite si v
sobo peč za toploto. Ker ko
pride pravi mráz, bodejo hoteli
imeti vsi naenkrat peči, in bo-
dete morali čakati par dni, da
se vsem ustreže. Pri nas ima-
mo letos posebno fino zalogo
pečij za plin, kakor tudi za pre-
mog, raznih cen in dela. Mi
vam postavimo in popravimo
peč. Ako pri nas kupite peč, jo
mi popravimo brezplačno, samo
da naznanite. Naši odje-
malci pričajo, da imamo naj-
boljše peči za kuhanje in gre-
tje. Bolje je za vas, da kupite
dobro peč, ki vas bo dobro gre-
la in dobite tudi vrednost svo-
jega denarja. Anton Grdina,
6127 St. Clair Ave. (97)

NAZNANILO.

Žensko podporno društvo sv.
Ane, št. 4. S. D. Z. naznanja
vsem članicam, da se gotovo
udeležijo prihodnje mesečne se-
je, ki se vrši 11. decembra in
volitve novega odbora. Društvo
plačuje 300. smrtnine in \$5.00
bolniške podpore na teden za
šec na mesec. Rojkinje so va-
bljene k obilni udeležbi. Mary
Colarič, tajnica.

Najboljši naročnik je oni, ki
vestno vselej prebere ves list,
ga priporoča drugim in vselej
ob času ponovi naročnino. Ali
ste jo že plačali?

Dobro delo po nizkih cenah

**Naše delo
je izvrstno
naša postrežba
je boljša
naše cene so
vedno nizke.**

Oba telefona: EAST 3625 I. CENT. 8646 K

Pridemo iskat in pripeljemo
na dom.

IZDELUJEMO NOVE OBLEKE
PO PRAVIH CENAH.

F. H. MERVAR,
1336 EAST 55th ST.

Cuy. Telefon Wood 58
Harold E. Emerich,
javni notar

Zavaruje proti ognju. Prodaja
hiše in lote.

16205 St. Clair Ave., Cor. Holmers,
COLLINGSWOOD

Samo \$2.00 za celo leto, in
dobite "Clev. Ameriko" v hišo
vsak teden dvakrat.

ZDRAVJE IN VESELJE

Elektrika prinaša to vsemu
človeštvu.

Ali ste zdravi in veseli? Če
ste, ali ste voljni žrtvovati
\$2.00, da poizveste, kaj vam
manjka in kako postanete zo-
pet močni in zdravi?

Po celem svetu so prišli slavn-
ni zdravniki do spoznanja, da
zdravila sama brez druge po-
moči ne morejo ozdraviti bo-
lezni in bolečin, torej dajejo
svojim bolnikom vedno manj
zdravil. Predno se začne zdra-
viti bolnika, morate najprvo
vedeti, kako je bolan, kaj je
vzrok bolezni. To se pa lahko
zgotovi s pomočjo največje
zdravniške iznajdbe tega stoe-
tja, s čudovitim X žarki, sku-
paj z analizo urine in krvi.

Naš laboratorij je posebno
pripraven za take obširne in
znanstvene preiskave, da la-
hko pozitivno spoznamo vzrok
vaše bolezni, in ko najdemo
vzrok, lahko zdravimo z zbolj-
šano metodo, ker imamo vse
moderne električne priprave,
kot statiko, vibriranje, ozon,
X žarke in drugo za zdravljen-
je kroničnih bolezni. Mi se ne
oziramo na zdravila in piule,
o katerih se dvomi, če prinese-
jo zdravje.

Velika zdravilišča kot Kar-
love Vari, Nauheim, Mt. Cle-
mens Hot Springs in druga
imajo čudovite aparate za
zdravljenje kroničnih bolezni.
Toda ni več potreba, da zapu-
stite dom in potrošite toliko
denarja, ker v naših velikans-
kih uradih imamo vsak aparat,
znan zdravniški umetnosti, in
zdravili smo že na tisoče slu-
čajev zadnjih 17 let z velikim
uspehom. Lahko pridete k nam
in z neprevetlikimi stroški se
lahko tukaj zdravite kot v ve-
likih zdraviliščih.

Onim, ki trpijo in potrebuje-
jo zdravljenja, rečemo, naj ne
odlašajo, ker to je nevarno.
Zima je tu, mraz, ki vam la-
hko vzame še tisto moč, ki jo
imate.

Za nedoločen čas vam ponu-
dimo preiskavo telesa z X žar-
ki, z mikroskopom in kemično
analizo za svoto \$2.00.

Povedali vam bomo, če
morete ali ne morete biti oz-
dravljeni, tudi koliko vas bo
veljalo in kako se morate zdra-
viti, da ste zopet zdravi in ve-
seli.

DR. L. E. SIEGELSTEIN,
746 Euclid Ave., blizu 9. ceste.
Uradovne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne. Od 7. do 8. zvečer.
Ob nedeljah od 10 - 12.

NAJBOLJ OKUSNI KRUH!

Ali veste, kje ga dobite? Pri prvi slov. pekarni
FILIP FIRČ,
1126 E. 68th ST.

Sveži piškoti, sveže slaščice vsake vrste,
posebnost pa je

TORTA ZA POROKO

Priporočam se vsem slovenskim društvom, posebno pa tu-
di ženinam in nevestam. — Naročila sprejemata tudi gro-
cerja Spech in Samieh na Glass ave.

Ljudska hrana.

V zadnjih letih so zdravniki posvečali največjo paznost vprašanju, kako naj
se hrani trupo od mladinskih let do starosti. Strojajo se v tem, da se lahko
prepreči mnogo bolezni in tudi ozdravi, če dobiva trupo pravo hrano. Tako
zdravljenje je prijetno in lahko. Potrebno je samo, da izberete hrano, ki vam
ugaja, in da s poskusom določite, koliko hrane potrebujete. Če je apetit slab,
ali prebava počasna, rabite

Trinerjevo Ameriško GRENKO VINO.

To znano zdravilo daje moč oslabelem organom pri prebavljanju in uray-
nan njih delo. Očisti prebavljalne organe in jih naredi močne in čiste. To zdra-
vilo priporočamo, če imate

zaprte,
bolečine in krče,
neprebavnost,
glavobol,
bledost in slabost,
če ne more spati,
zguba apetita,
nerazpoloženost po jedi.

Trinerjevo ameriško grenko vino se naj rabi kakor hitro zapazite naj-
manjši nered pri prebavljanju. Dajte to zdravilo deklicam in ženskam ki ima-
jo hrbtno bolezen ali glavobol, ki so nervozne, revmatične in slabe. Dajte to
zdravilo onim, ki potrebujejo moči. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.